

Opgroeien

Koning Albert I-Laan 1.2 bus 523

8200 BRUGGE

iroj.jeugdhulp.be

Verslag Extra IROJ

Datum: 20/04/2026

Locatie: Online – MS Teams

Aanwezig: Ann Vuylsteke, Hilde Verplancke, Karen Lefevere, Siska Cauwe, Alia Sayka, Wim Hove, Cedric Kemseke, Nina Van Coillie, Veerle Louwage, Joke Castelein, Dries Verdonck, Ellen Van Royen, Loes Verdru, Veerle Benoot, Stijn Hermans

Afwezig met kennisgeving: Charlotte Dewitte, Frederik Declercq, Filip Van Becelaere, Katleen Castelein, Liesbeth Vandamme, Jozefien Van Landschoot, Joost Bonte, Eveline Popelier, Dieter Rigole, Sigrid Verhees, Lien Vanmaele,

Voorzitter: Ann Vuylsteke

Verslaggever: Stijn Hermans

Welkom

De voorzitter verwelkomt de aanwezigen op dit extra IROJ.

Er zijn 2 agendapunten:

- de advisering van de aanvragen in het kader van de uitbreiding gezinshuizen
- het ondervangen van impact mbt de tijdelijke aanmeldingsstop VK West-Vlaanderen

1. Advisering aanvragen uitbreiding gezinshuizen

Toelichting

Opgroeien heeft op 20 februari een oproep gepubliceerd met het oog op de uitbreiding met 12 gezinshuizen.

Voor West-Vlaanderen wordt een uitbreiding voorzien met één gezinshuis.

Binnenstad, CKG St-Clara en De Kantel hebben elk een (identieke) aanvraag ingediend. Het gaat om een samenwerking tussen de 3 organisaties die samen gezinshuizen willen realiseren. Het opzet is om 1 extra gezinshuis te realiseren via het uitbreidingsbeleid.

De aanvragen zijn op 1 april besproken in de werkgroep advisering. Het voorstel van advies namens de werkgroep werd vooraf bezorgd en wordt toegelicht.

Besluit

Het IROJ gaat akkoord met het geformuleerde voorstel van advies.

2. Ondervangen impact tijdelijke aanmeldingsstop VK West-Vlaanderen

Toelichting

Het VK West-Vlaanderen heeft op 27 februari gecommuniceerd over de tijdelijke maatregelen die in de periode van 2 maart tot 1 september zouden ingaan.

Hier is tijdens het IROJ van 27 februari al kort op ingegaan.

Vanuit de CLB's is gevraagd om tijdens een extra overleg van het IROJ stil te staan bij de vraag hoe de impact van de tijdelijke aanmeldingsstop VK West-Vlaanderen kan worden ondervangen. Wat kan hierrond op regionaal niveau gebeuren ?

Het VK heeft een specifieke expertise, het stopzetten van de reguliere werking van het VK kan niet worden opgevangen door de CLB's.

Bespreking

Vanuit het VK West-Vlaanderen wordt benadrukt dat de tijdelijke maatregelen inhouden dat er geen nieuwe trajecten worden opgestart in de periode van 2 maart tot 1 september. Lopende trajecten worden verdergezet. Er is voor gekozen om tijdelijk geen nieuwe trajecten op te starten, omdat het vooral deze werking is die erg onder druk staat.

Het VK blijft verder advies en coaching aanbieden.

Momenteel merkt men:

- dat het aantal vragen naar advies en coaching is gehalveerd. Wat op zich raar is gezien dit aanbod ongewijzigd is.
- dat in de lopende trajecten de maatregelen een impact hebben. Er is ruimte gekomen voor een betere opvolging, wat in een aantal casussen zorgt voor vooruitgang.

Anderzijds zijn er momenteel heel wat medewerkers van het VK afwezig, er wordt voorzien in een tijdelijke versterking.

Er is bereidheid binnen het VK om te bekijken of er rond specifieke trajecten een versoepeling mogelijk is, maar hieromtrent kunnen nog geen engagementen worden uitgesproken. Een volledige versoepeling is momenteel niet mogelijk.

Er is op wekelijkse basis een uitwisseling met Opgroeien. Er is begrip voor de maatregelen die het VK heeft genomen, anderzijds wordt aan het VK gevraagd om systematisch de balans te maken en te bekijken wat mogelijk is naar versoepeling

De vraag wordt gesteld wat de redenen kunnen zijn voor de terugloop van de vragen naar advies en coaching.

- Er wordt aangegeven dat het aantal aanmeldingen voor advies en coaching vermoedelijk is afgenomen, omdat dat men weet dat er daarna geen traject kan worden opgestart. Actoren ploeteren vaak eerst zelf. Wanneer externe expertise wordt ingeroepen is er vaak een verwachting dat vanuit deze expertise mensen mee aan de slag gaan in het gezin, zeker in complexe problematieken.
- Meer en meer organisaties zetten in op consult en advies, dit is een beweging die we ook binnen het IROJ eens kritisch moet durven bekijken. Hoe kunnen we elkaar ondersteunen verder dan consult ?
- Vanuit het VK wordt aangegeven dat de coaching die het VK aanbiedt een stap verder gaat dan louter eenmalig consult, daarom is het belangrijk om dit aanbod ook verder onder de aandacht te houden als optie.
- Betekent de afname van de vragen naar advies en coaching dat deze vragen elders worden gesteld of dat deze vragen niet meer worden gesteld ? Dit is moeilijk om te beoordelen.

Vermoedelijk wordt een deel van deze vragen omgeleid naar het OCJ en het parket.

Er zou sprake zijn van meer aanmeldingen bij het OCJ voor M-docs, ook voor situaties waar er nog sprake is van enige vrijwilligheid.

Vanuit het OCJ is aangegeven dat waar voldaan wordt aan de voorwaarden, het OCJ als gemandateerde voorziening kan worden aangesproken worden via M-doc.

Het OCJ zal wel alert zijn dat vragen voor de reguliere werking van VK niet bij hen terecht komen.

Het alternatief voor de reguliere werking van het VK kan niet door het OCJ worden geboden.

Wat is de impact van de maatregelen op de werking van andere actoren

- Voor de CLB's is het een knelpunt dat zij nu geen partner hebben om in die situaties waar er sprake is van vrijwilligheid aan de slag te gaan, wanneer er sprake is van kindermishandeling of misbruik.
- Vanuit de CGG's wordt aangegeven dat ook zij nood hebben aan een partner die naast hen staat in het gezin als er sprake is van kindermishandeling, van vroeg in het traject, om de veiligheid van het kind te bewaken.
- De tijdelijke aanmeldingstop is besproken in het netwerkcomité van WINGG. Er werd aangegeven dat het OCJ meer dan het VK als partner betrokken is. Er is in deze situaties nood aan iemand die een mandaat inneemt naast de inhoudelijke medewerkers.
Het aantal aanmeldingen bij het VK vanuit de partners GGZ zou al geminderd zijn, vermoedelijk omdat er al veel druk was op de werking van het VK.

Vanuit het VK wordt aangegeven dat de rol van het VK West-Vlaanderen als gemandateerde voorziening momenteel al relatief beperkt is.

85% van de lopende trajecten zijn trajecten waar er nog sprake is van vrijwilligheid. Deze groep is te ruim om op korte termijn terug binnen te trekken.

Zelf zien ze 3 groepen die, als er ruimte is voor een versoepeling van de maatregelen, mogelijk in het vizier komen:

- het ongeboren kind
- situaties van seksueel misbruik
- intrafamiliaal geweld / hoog conflictueuze relaties.

Namens de jeugdrechters wordt aangegeven dat het OCJ geen mandaat heeft wanneer het gaat om een ongeboren kind, waar het VK wel betrokken kon worden. Dit betekent dat op dit moment, na de geboorte, bij hoogdringendheid een vordering moet worden genomen. Hierdoor worden ook kansen ontnomen.

Er wordt aangegeven dat rond het ongeboren en jonge kind een beroep kan worden gedaan op de zorggarantie-tafels jonge kind en de CKG's.

Het zorgcentrum seksueel geweld kan ook een rol spelen.

Maar globaal is er momenteel geen alternatief waar de specifieke expertise van het VK aanwezig is.

Vanuit het VK wordt aangegeven dat het ongeboren kind een belangrijke piste lijkt om in eerste instantie een opening voor te maken, als dit mogelijk is. Andere groepen lijken moeilijker af te bakenen.

Er wordt benadrukt dat er momenteel geen enkele ruimte is voor versoepeling.

Als er verdere evoluties zijn zal hierover worden gecommuniceerd.

De vraag wordt gesteld of er vanuit het VK een expertise-deling en coaching kan gebeuren naar de actoren op het terrein die wel een rol kunnen spelen.

Deze vraag zal worden bekeken door het VK.

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun deelname aan het overleg.

Vanuit het IROJ zal de verdere evolutie worden opgevolgd.
Een punt dat verder zal worden meegenomen is de vraag rond de grenzen van consult.